MT

KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 30.9.2009
KUMM(2009) 495 finali

KOMUNIKAZZJONI MILL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

L-Unjoni Ewropea u l-Amerika Latina: Atturi Globali fi Sħubija

{SEG(2009) 1227}

MT MT

L-Unjoni Ewropea u l-Amerika Latina: Atturi Globali fi Sħubija

1. INTRODUZZJONI

Is-Sħubija Strateġika bejn l-Unjoni Ewropea (l-UE) u l-pajjiżi tal-Amerika Latina u tal-Karibew (l-ALK)[1] inħolqot f'Rio de Janeiro fl-1999. F'dawn l-aħħar għaxar snin inbidlu ħafna affarijiet fl-Ewropa, fl-Amerika Latina u fid-dinja, u dan it-tibdil ġab miegħu sfidi ġodda u prijoritajiet ġodda.

Il-Komunikazzjoni tivvaluta fiex tinsab is-Sħubija Strateġika fir-rigward tal-Amerika Latina u r-riżultati tal-istrateġija tal-Kummissjoni għall-Amerika Latina, kif spjegata fil-qosor fil-Komunikazzjoni tagħha tal-2005 bl-isem ta' '*Sħubija Msaħħa bejn l-Unjoni Ewropea u l-Amerika Latina*'[2]. Fil-perjodu ta' għaxar snin li għadda ż-żewġ reġjuni ħadmu flimkien fuq aġenda konġunta f'għadd ta' fora reġjonali, bilaterali, multilaterali u speċifiċi għal suġġetti partikulari fuq firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet. Illum il-ġurnata, l-UE hija t-tieni l-akbar sieħba fin-negozju tal-Amerika Latina u l-ikbar investitur fir-reġjun. Fl-għaxar snin li għaddew, il-Kummissjoni Ewropea ffinanzjat aktar minn 450 proġett u programm b'aktar minn €3 biljun. Fuq il-bażi tal-esperjenza miksuba, din il-Komunikazzjoni tispjega fil-qosor il-miri u l-għanijiet li għandhom imexxu l-istrateġija tal-Kummissjoni dwar ir-reġjun fis-snin li ġejjin.

Il-Komunikazzjoni tindirizza wkoll l-isfidi bireġjonali li joffru l-kriżi ekonomika u finanzjarja globali (minn issa 'l quddiem 'il-kriżi'), il-bidla fil-klima u materji oħrajn li telgħu 'l fuq fl-aġenda politika fir-relazzjoni bireġjonali, fejn għandha x'taqsam l-Amerika Latina, notevolment il-migrazzjoni.

Din tikkoinċidi mal-Valutazzjoni ta' Nofs it-Terminu (VNT) tad-dokumenti tal-istrateġija reġjonali u pajjiż b'pajjiż tal-Komunità Ewropea għall-perjodu 2007-2013, u għalhekk tippreżenta wkoll opportunità biex wieħed jadatta l-istrumenti kurrenti ta' koperazzjoni għal ħtiġijiet u ċirkustanzi ġodda.

Il-Komunikazzjoni hija wkoll kontribut għal tħejjijiet kostruttivi għal-Laqgħa Għolja li jmiss tal-EU-ALK li għandha ssir fir-Rebbiegħa tal-2010 fi Spanja. Hija tfittex li toħloq sinerġija ma' djalogi politiċi istituzzjonalizzati oħrajn li l-UE jew l-Istati Membri tagħha huma parti għalihom (e.g. il-Laqgħat Ministerjali tal-Grupp UE-Rio u l-Laqgħat Għoljin Ibero-Amerikani). Dan għandu jgħin biex tingħata spinta lill-alleanza UE-Amerika Latina.

2. SĦAB STRATEĠIĊI, ATTURI GLOBALI: KISBIET U SFIDI ĠODDA

2.1. Kisbiet

Fil-Komunikazzjoni tagħha tal-2005 bl-isem ta' '*Sħubija Msaħħa bejn l-Unjoni Ewropea u l-Amerika Latina*', il-Kummissjoni fittxet li ssaħħaħ id-djalogu politiku u dwar linji politiċi bejn iż-żewġ reġjuni f'għadd ta' oqsma importanti. Il-miri ewlenin tagħha – li jibqgħu l-prijoritajiet strateġiċi kurrenti tal-UE rigward il-linji politiċi – huma li: tippromwovi l-integrazzjoni

[1] Il-Proċess tal-Laqgħa Għolja bejn l-UE u l-ALK jinvolvi wkoll lill-pajjiżi tal-Karibew li huma parti għall-Ftehim ta' Kotonù. Din il-Komunikazzjoni preżenti tiffoka fuq ir-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Amerika Latina.

[2] COM(2005) 636 tat-08.12.2005.

reġjonali u n-negozjati biex jiġu stabbiliti Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni ma' sottoreġjuni fl-Amerika Latina. tidderieġi l-koperazzjoni dwar l-iżvilupp lejn it-tnaqqis tal-faqar u tal-inugwaljanza soċjali u t-titijib tal-livelli edukattivi.

Ir-riżultati ewlenin tar-relazzjoni bireġjonali tista' titqassar kif ġej:

- Koordinazzjoni ikbar dwar materji strateġiċi u dwar djalogi politiċi u settorjali

Il-proċess tal-Laqgħa Għolja UE-ALK huwa importanti għall-implimentazzjoni tas-Sħubija Strateġika. Dan il-proċess jiffaċilita d-djalogu fl-ogħla livell, jixhed l-importanza tan-natura speċjali tar-relazzjoni u jixpruna l-aġenda bireġjonali. L-aktar Laqgħa Għolja reċenti, li saret f'Lima fl-2008, kienet opportunità biex wieħed jiddiskuti dwar pożizzjonijiet fuq materji strateġiċi li qegħdin 'il fuq nett fuq l-aġenda bireġjonali u internazzjonali, bħall-faqar u l-bidla fil-klima. Wieħed jista' jinnota l-istess xejra f'laqgħat bireġjonali oħrajn ta' livell għoli, bħal-Laqgħa Ministerjali tal-Grupp UE-Rio li saret fi Praga (Mejju 2009) u li ffukat fuq il-kriżi ekonomika u finanzjarja, l-enerġija li tiġġedded u s-sigurtà tal-enerġija.

F'dawn l-aħħar snin, id-djalogi bi-reġjonali ta' livell għoli dwar il-linji politiċi settorjali intensifikaw, notevolment dwar kwistjonijiet ta' żvilupp sostenibbli, id-drogi u l-migrazzjoni. Bi tħejjija għal-Laqgħa Għolja ta' Lima, il-Kummissjoni organizzat l-ewwel Laqgħa Ministerjali UE-ALK dwar l-Ambjent (Brussell, Marzu 2008). Il-ġlieda kontra l-bidla fil-klima saret kwistjoni dejjem iżjed importanti fir-relazzjoni bireġjonali u kienet waħda mill-materji importanti tal-Laqgħa Għolja ta' Lima. Din il-Laqgħa Għolja wasslet għal-lanċjar tal-Programm EUrocLIMA, inizjattiva konġunta bejn l-UE u l-Amerika Latina biex tiġi promossa l-koperazzjoni bireġjonali dwar il-bidla fil-klima, bil-għan li jitnaqqas l-impatt tagħha u jingħata kontribut biex jittaffew l-effetti negattivi. Il-Laqgħa Għolja ta' Lima għamlet ukoll appell biex ikompli jiġi żviluppat id-Djalogu Strutturat u Komprensiv dwar il-Migrazzjoni, li nbeda fit-30 ta' Ġunju 2009, u li se jindirizza kwistjonijiet relatati mal-migrazzjoni regulari u irregulari, kif ukoll il-migrazzjoni u l-iżvilupp. Anki fil-livell sottoreġjonali u bilaterali, id-djalogi settorjali qed jiżdiedu, ngħidu aħna dwar id-drogi, id-drittijiet tal-bniedem, l-edukazzjoni, il-kultura, ix-xjenza u t-teknoloġija.

Barra minn hekk, l-approfondiment tal-koperazzjoni bejn l-Amerika Latina u l-Karibew huwa komponent importanti tas-Sħubija Strateġika UE-ALK. Diversi dikjarazzjonijiet waqt il-laqgħat għoljin appellaw għall-promozzjoni tal-konsolidament tar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Karibew il-kbir. Iż-żewġ sottoreġjuni huma diġà marbutin flimkien bi trattati u ftehimiet differenti. Il-koperazzjoni bejn il-pajjiżi kollha li jmissu mal-Baħar Karibew isseħħ ukoll permezz tal-Assoċjazzjoni tal-Istati tal-Karibew (ASK) li l-Kummissjoni saret osservatriċi tagħha fir-Rebbiegħa tal-2009.

Laqgħat Għoljin	**Eżitu ewlieni fir-rigward tal-Amerika Latina**
1. Rio de Janeiro 1999	Tnedija tas-Sħubija Strateġika bejn l-UE u l-ALK; Ftuħ tan-negozjati UE-MERCOSUR.
2. Madrid 2002	Tħabbir tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni (FA) UE-Ċilì; tnedija tal-programm ALBAN; lanċjar tal-kunċett tal-Ispazju Komuni ta' Edukazzjoni Ogħla u ta' Konoxxenza UE-ALK.

3. Guadalajara 2004	Tnedija tal-programm EUROsociAL.
4. Vjenna 2006	Ftuħ tan-negozjati UE-Amerika Ċentrali dwar FA; tnedija tan-negozjati dwar FA bejn l-UE u l-Komunità Andina; ħolqien tal-EuroLAT.
5. Lima 2008	Lanċjar tal-EUrocLIMA; il-kunċett ta' Fondazzjoni UE-ALK; deċiżjoni li jinbeda Djalogu Strutturat u Komprensiv dwar il-Migrazzjoni.

- Promozzjoni tal-koeżjoni soċjali

Il-pajjiżi tal-Amerika Latina qed ikollhom sehem dejjem iktar importanti fit-tiswir ta' għamliet ġodda ta' tmexxija ekonomika u soċjali fil-livell globali u f'dawn l-aħħar snin għamlu progress konsiderevoli fit-titjib tal-politiki soċjali. Minkejja dan, l-inugwaljanza u l-esklużjoni soċjali għadhom kwistjonijiet jaħarqu għar-reġjun. Huwa għalhekk li l-promozzjoni tal-koeżjoni soċjali kienet mira politika importanti tas-Sħubija Strateġika minn mindu tnediet fil-Laqgħa Għolja ta' Guadalajara. Il-benefiċċji reċiproċi tad-djalogu bireġjonali dwar kwistjonijiet bħall-iżvilupp ta' kapaċitajiet biex jiġu ssodisfatti l-ħtiġijiet tas-suq, l-impjiegi għaż-żgħażagħ, it-twessigħ tal-protezzjoni soċjali u x-xogħol diċenti, jidhru waħedhom.

Sar ħafna biex tiġi promossa l-koeżjoni soċjali fir-reġjun. Wara l-Laqgħa Għolja UE-ALK fi Vjenna fl-2006, l-ewwel Forum UE-ALK dwar il-Koeżjoni Soċjali tnieda fl-2007. Parti kbira mill-fondi disponibbli għall-koperazzjoni tal-KE mal-Amerika Latina ġiet allokata għall-koeżjoni soċjali. Anki d-djalogu u l-koperazzjoni bejn l-awtoritajiet governattivi, l-istituzzjonijiet internazzjonali u s-soċjetà ċivili intensifikaw taħt il-programmi EUROsociAL u URB-AL.

Il-Kummissjoni kellha koperazzjoni prezzjuża ma' organizzazzjonijiet bħall-Bank Inter-Amerikan tal-Iżvilupp, il-Programm tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Iżvilupp, Il-Kummissjoni Ekonomika għall-Amerika Latina u l-Karibew, il-Bank Dinji u l-Fond Monetarju Internazzjonali. Dan ta kontribut sinifikattiv lejn l-attivitajiet kunċettwali u operattivi tal-istituzzjonijiet internazzjonali u lejn il-pjanijiet ta' żvilupp fir-reġjun, notevolment billi għen biex il-fehmiet u l-modi ta' kif isiru l-affarijiet fir-rigward tal-koeżjoni soċjali jikkonverġu.

Id-djalogi bireġjonali dwar il-politiki fiskali bdew, u dan għandu jippromwovi distribuzzjoni mill-ġdid aħjar tad-dħul u tal-ġid. Mill-2008 'l hawn, saru żewġ Fora ta' livell għoli UE-ALK dwar il-Politiki Fiskali, u dawn ipprovdew pjattaforma biex isir qsim ta' esperjenzi u biex jintwera l-impatt konkret tal-koperazzjoni tal-Kummissjoni f'dan il-qasam. Ngħidu aħna, bis-sostenn tal-Kummissjoni, l-Urugwaj irriforma s-sistema tat-taxxa tiegħu fl-2007, u dan iġġenera dħul ikbar u, imbagħad, ippermetta żieda sostanzjali fin-nefqa soċjali.

- It-Tisħiħ tar-relazzjonijiet mas-sħab f'dan ir-reġjun

Is-sħubija bireġjonali qed tissaħħaħ b'żewġ modi: billi qed jiżdiedu r-relazzjonijiet mas-sottoreġjuni u mal-pajjiżi individwali.

It-tħeġġiġ għal integrazzjoni reġjonali jibqa' prijorità politika importanti fir-relazzjonijiet tal-UE mal-Amerika Latina u mal-Karibew, kif jidher l-aktar fin-negozjati dwar il-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni sottoreġjonali. In-negozjati mal-Amerika Ċentrali imxew tajjeb sakemm il-

Ħonduras spiċċa fi kriżi politika. Wieħed jittama, madankollu, li jkomplihom hekk kif is-sitwazzjoni tkun stabbilizzat ruħha.

Meta n-negozjati ltaqgħu ma' diffikultajiet, l-UE ressqet metodi alternattivi biex issostni lill-pajjiżi u r-reġjuni kkonċernati. Fil-każ tal-Komunità Andina (il-CAN), tentattiv biex jiġi konkluż Ftehim ta' Assoċjazzjoni interreġjonali falla. Madankollu, fuq talba ta' għadd ta' pajjiżi Andini, l-UE offritilhom l-opportunità li jikkonkludu ftehim kummerċjali b'perspettiva reġjonali, flimkien mal-possibbiltà li jespandu l-Ftehim Politiku u ta' Koperazzjoni tal-2003.

Wara li n-negozjati mal-MERCOSUR ġew sospiżi fl-2004, sar progress dwar id-djalogu u l-koperazzjoni politiċi, li kompla wessa' l-aġenda politika. L-UE tibqa' tagħti prijorità kbira lil-lanċjar mill-ġdid tan-negozjati kemm jista' jkun malajr, anki f'oqsma fejn huma identifikati restrizzjonijiet, bħal fit-tiftix ta' modi prattiċi biex jiġu appoġġjati aktar l-integrazzjoni u l-interkonnettività fir-reġjun.

Fl-istess ħin, l-UE qed tibni rabtiet eqreb ma' pajjiżi individwali fl-Amerika Latina u fil-Karibew. Ftehimiet komprensivi maċ-Ċilì u mal-Messiku wasslu għal relazzjonijiet bilaterali konsiderevolment iktar b'saħħithom, tejbu r-rabtiet politiċi, ekonomiċi u kummerċjali u ħolqu l-kundizzjonijiet għal koperazzjoni f'firxa wiesgħa ta' oqsma. L-UE u ċ-Ċilì qed jaħdmu biex jistabbilixxu 'Assoċjazzjoni għall-iżvilupp u l-innovazzjoni'. Ġew stabbiliti sħubiji strateġiċi mal-Brażil u mal-Messiku, u qed jiġu implimentati permezz ta' pjanijiet ambizzjużi ta' azzjoni u ta' iktar djalogu. Il-ħidma biex jiġi stabbilit djalogu politiku ta' livell għoli mal-Arġentina avvanzat.

Wara snin ta' staġnar fir-relazzjonijiet, tnieda djalogu politiku ta' livell għoli u ġiet stabbilita mill-ġdid il-koperazzjoni dwar l-iżvilupp ma' Kuba, u dan eventwalment jista' joħloq il-kundizzjonijiet għal qafas kuntrattwali għar-relazzjonijiet UE-Kuba.

In-natura għanja u dinamika tad-djalogu parlamentari kienet evidenti minn mindu twaqqaf l-EuroLAT (l-Assemblea Parlamentari Ewro-Amerikana Latina) fil-Laqgħa Għolja ta' Vjenna. Saru wkoll djalogi regulari ma' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili biex jiġi żgurat li jkunu mdaħħlin fis-Sħubija u speċifikament fin-negozjati dwar il-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni.

2.2. Sfidi Ġodda

Mill-2005 'l hawn, il-kuntest li fih taħdem is-Sħubija nbidel. Sar aktar kumpless, u tfaċċaw sfidi globali ġodda li jridu jiġu indirizzati.

Iż-żewġ reġjuni ġarrbu l-effetti serji tal-prezzijiet instabbli tal-ikel u tal-prodotti bażiċi, li ġew aggravati mill-kriżi ekonomika u finanzjarja. Madankollu, b'riżultat tar-riforma ekonomika u tat-tkabbir sostnut f'dawn l-aħħar snin, l-Amerika Latina tinsab f'pożizzjoni aħjar biex taffronta l-kriżi milli kienet meta fil-passat kellha tħabbat wiċċha ma' xokkijiet esterni oħrajn. Minkejja dan, il-kriżi affettwat ukoll il-livell tal-investiment dirett barrani fir-reġjun, u l-pagamenti lejh, filwaqt li l-esportazzjonijiet qed jonqsu. It-treġġigħ lura ta' dawn ix-xejriet huwa essenzjali biex tiġi rrestawrata l-fiduċja ekonomika u biex tingħeleb is-sitwazzjoni preżenti billi, fuq kollox, wieħed jevita l-protezzjoniżmu. Il-konsegwenzi soċjali tal-kriżi huma sinifikanti wkoll, b'mod partikulari għal dawk li huma l-iżjed vulnerabbli fis-soċjetà, u se jagħmluha b'mod speċjali iebsa għal bosta pajjiżi biex jippromwovu l-koeżjoni soċjali.

L-impatt negattiv tal-bidla fil-klima diġà jinħass fl-Amerika Latina u x'aktarx se jsir iktar serju fil-perjodu ta' għaxar snin li jmiss, u dan jista' jdgħajjef bil-kbir il-prospetti għall-

iżvilupp sostenibbli. Il-bijodiversità u l-produttività agrikola rikki tal-Amerika Latina jinsabu f'riskju kbir. Fl-istess ħin, bosta pajjiżi tal-Amerika Latina huma sħab importanti ħafna fin-negozjati internazzjonali dwar il-klima u qegħdin f'pożizzjoni tajba biex ikunu ta' quddiem fil-promozzjoni, fil-livell nazzjonali, ta' soluzzjonijiet għall-iżvilupp li jipproduċu ammont minimu ta' gassijiet bl-effett ta' serra, tal-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u tal-enerġija li tiġġedded. Fejn tidħol il-mitigazzjoni, il-ġlieda kontra d-deforestazzjoni għandha importanza partikulari f'dan ir-reġjun u minhabba f'hekk għandha tingħata prijorità adegwata fl-attivitajiet tagħna ta' djalogu u koperazzjoni. Għal dawn ir-raġunijiet, il-koperazzjoni mal-Amerika Latina dwar l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-mitigazzjoni tiegħu, ix-xjenza u t-teknoloġija u t-tnaqqis tar-riskju ta' diżastru se jkollhom importanza kbira ħafna.

Aktar riċentement, il-kriminalità żdieded mal-ġlieda kontra l-faqar, li hija l-iktar problema urġenti tar-reġjun. Id-drogi illegali, it-traffikar tal-bnedmin, il-kriminalità organizzata u l-vjolenza qed jiżdiedu u jfixklu l-istabbiltà, is-sigurtà, it-tmexxija u l-iżvilupp tal-pajjiżi u r-reġjuni affettwati. F'dan il-kuntest, tħassib importanti wkoll huwa l-koperazzjoni fost il-pajjiżi kollha minn fejn tgħaddi r-rotta ewlenija tat-traffikar.

Il-migrazzjoni tippreżenta sfida oħra, iżda toffri wkoll opportunitajiet għas-Sħubija, minħabba li għandha l-potenzjal li ġġib magħha benefiċċji ekonomiċi, soċjali u kulturali kemm lill-pajjiżi tat-tluq kif ukoll lil dawk tal-wasla. Għal dan il-għan, il-migrazzjoni għandha tiġi ġestita sew sabiex minnha jgawdu l-pajjiżi kollha u l-migranti nfushom, b'rispett sħiħ lejn il-jeddijiet tal-bniedem. Id-Djalogu Bireġjonali Strutturat u Komprensiv li nbeda f'Ġunju 2009 għaldaqstant għandu importanza kbira, speċjalment meta wieħed iqis il-flussi migratorji li qed jikbru mill-ALK lejn l-UE. Id-Djalogu se jipprovdi pjattaforma gbiex jiġu skambjati l-fehmiet u biex jintlaħaq fehim reċiproku tar-realtajiet, l-isfidi u l-ħtiġijiet ta' xulxin. Biex dan iseħħ, id-Djalogu se jkollu jindirizza l-aspetti kollha tal-migrazzjoni b'mod miftuħ, ibbilanċjat u kostruttiv, bil-Partijiet jassumu r-responsabbiltajiet rispettivi tagħhom għall-ġestjoni tal-flussi migratorji.

It-titjib tal-multilateraliżmu effettiv huwa kemm impenn komuni kif ukoll sfida għas-Sħubija. Għandu jsir iżjed biex il-piż tal-UE u tal-Amerika Latina flimkien jiġi utilizzat sabiex jiġu indirizzati l-bosta kwistjonijiet globali li dwarhom il-politiki jikkonverġu. Hemm bżonn ta' impatt ikbar fuq ix-xena internazzjonali, fejn iż-żewġ reġjuni jirrappreżentaw madwar terz tal-imseħbin fin-NU u fil-G20.

3. INĦARSU 'L QUDDIEM: STRATEĠIJI ĠODDA, RISPONSI ĠODDA

3.1. It-Tkabbir tad-Djalogu Bireġjonali

- Il-potenzjal sħiħ tal-kapital politiku tal-Laqgħat Għoljin għadu ma ġiex sfruttat għal kollox. Dan il-fatt jista' jiġi indirizzat billi l-Laqgħat Għoljin ikunu aktar orjentati lejn il-ksib ta' riżultati. Għaldaqstant, id-djalogu jmissu jiffoka fuq miri operattivi u fuq il-mezzi biex jintlaħqu. Il-Laqgħat Għoljin għandhom jikkonċentraw fuq ftit inizjattivi konkreti, biex b'hekk isiru l-għodda ewlenija għall-ippjanar tal-koperazzjoni bireġjonali.

- Għandu jiġi kkunsidrat it-tisħiħ tad-djalogu u tal-koordinazzjoni ma' proċessi reġjonali oħrajn bħal-Laqgħat Għoljin Ibero-Amerikani, l-Unjoni tan-Nazzjonijiet tal-Amerika t'Isfel (l-UNASUR), l-Organizzazzjoni tal-Istati Amerikani (l-OAS), eċċ.

- Id-djalogu u l-koordinazzjoni strateġika għandhom jiġu intensifikati f'għadd ta' oqsma importanti li huma relatati mill-qrib mal-isfidi globali, inkluża l-migrazzjoni.

- Hemm bżonn li d-djalogu jkun komprensiv, u li jkun jinvolvi wkoll lis-soċjetà ċivili, lil parteċipanti mhux statali, lill-istituzzjonijiet kulturali u finanzjarji, eċċ. Dan għandu jsir bl-appoġġ tal-Fondazzjoni UE-ALK.

<u>Proposti:</u>

– Li jiżdied id-djalogu makroekonomiku u finanzjarju bireġjonali.

Li tiżdied il-konverġenza tal-pożizzjonijiet sabiex jiġu indirizzati aħjar l-isfidi li ġabet magħha l-kriżi, jiġu promossi l-kummerċ u l-investiment globali, jiġi rrifjutat il-protezzjoniżmu u jkun hemm kollaborazzjoni dwar materji finanzjarji regolatorji u ta' kontroll u fuq ir-riforma tal-istituzzjonijiet finanzjarji internazzjonali li tkun konsisteni mal-aġenda tal-G-20 għar-riforma.

– Li jiżdied id-djalogu dwar l-ambjent, il-bidla fil-klima u t-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, u dwar l-enerġija.

Hemm bżonn li d-djalogu jissokta fi ħdan il-qafas tan-NU u fi bnadi oħrajn sabiex jiġi mħeġġeġ il-konsensus u jiġu ffaċilitati l-konklużjoni u s-segwitu b'suċċess ta' ftehimiet internazzjonali, inkluż il-ftehim dwar il-bidla fil-klima li se jsir f'Kopenħagen f'Diċembru 2009.

– Li jiżdied id-djalogu dwar ix-xjenza, ir-riċerka, l-edukazzjoni ogħla, it-teknoloġija u l-innovazzjoni.

Bi tħejjija għal-Laqgħa Għolja li se ssir fi Spanja fl-2010, hemm bżonn li jsir djalogu dwar ix-xjenza u t-teknoloġija dwar kwistjonijiet ta' konoxxenza u innovazzjoni sabiex isir progress fl-iżvilupp ta' Spazju ta' Konoxxenza UE-ALK[3]. Il-Forum Strateġiku tal-UE għall-Koperazzjoni Internazzjonali (il-FSKI)[4], li ġie ffurmat dan l-aħħar, jista' jkollu sehem utli fit-tisħiħ tal-koperazzjoni mal-ALK fl-oqsma tax-xjenza u t-teknoloġija. Il-V Forum Ministerjali UE-ALK dwar is-Soċjetà tal-Informazzjoni li se jsir fl-2010 se jivvaluta l-koperazzjoni li għaddejja fil-qasam tat-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (TIK).

– Jiżdied id-djalogu dwar ix-xogħol u l-affarijiet soċjali.

Id-djalogu bireġjonali dwar il-politiki għandu jgħin biex titmexxa 'l quddiem l-aġenda dwar ix-xogħol diċenti, anki fid-dibattitu li għaddej bħalissa madwar id-dinja dwar id-dimensjoni tax-xogħol u dik soċjali tal-irkupru mill-kriżi u dwar it-tkabbir sostenibbli, u jindirizza kwistjonijiet ewlenin dwar il-politika dwar ix-xogħol, bħat-tqabbil tal-kapaċitajiet mal-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol, ix-xogħol għaż-żgħażagħ u t-twessigħ tal-protezzjoni soċjali.

– Li jiżdied id-djalogu bireġjonali dwar il-migrazzjoni.

---

3 'Innovazzjoni u Konoxxenza' hija wkoll il-kwistjoni ewlenija għal-Laqgħa Għolja Ibero-Amerikana (il-Portugall, Novembru 2009).

4 Il-Forum inħoloq mill-2891 Kunsill tal-Kompetittività f'Diċembru 2008.

Il-migrazzjoni għandha tiġi ġestita b'mod li minnu jibbenefikaw bis-sħiħ il-pajjiżi tat-tluq u tal-wasla u l-migranti nfushom. Hemm bżonn li d-djalogu dwar il-migrazzjoni jipprovdi pjattaforma għal skambji regulari ta' fehmiet sabiex jikber il-fehim reċiproku tar-realtajiet, l-isfidi u l-ħtiġijiet taż-żewġ reġjuni.

Rakkomandazzonijiet

- Li jissaħħaħ id-djalogu politiku billi l-Laqgħat Għoljin ikunu aktar orjentati lejn l-azzjoni.
- Li tiġi żgurata l-konsistenza bejn l-aġendi tal-Laqgħat Għoljin u tal-Laqgħat Ministerjali.
- B'mod kruċjali, li jissaħħaħ id-djalogu politiku *dwar oqsma prijoritarji relatati mal-isfidi globali, bħal kwistjonijiet makroekonomiċi u finanzjarji, is-sigurtà u l-jeddijiet tal-bniedem, ix-xogħol u l-affarijiet soċjali, l-ambjent, il-bidla fil-klima u l-enerġija, l-edukazzjoni ogħla u t-teknoloġija/l-innovazzjoni.*
- Li jiġi żviluppat u msaħħaħ il-Mekkaniżmu ta' Koordinazzjoni u Koperazzjoni UE-ALK dwar id-Drogi u li jissokta d-Djalogu Strutturat u Komprensiv li għaddej bħalissa dwar il-Migrazzjoni b'mod miftuħ u kostruttiv, b'konformità mal-Mod Globali kif taħdem l-UE rigward il-Migrazzjoni.
- Minbarra l-impenn tad-djalogu politiku, li jiġi adottat metodu operattiv li fih l-affarijiet isiru minn isfel għal fuq billi jissaħħu l-interkonnettività u l-koperazzjoni dwar il-konoxxenza u l-innovazzjoni.

3.2. It-Tisħiħ tal-Integrazzjoni Reġjonali u tal-Interkonnettività

- Hemm bżonn li l-UE ttenni l-impenn tagħha lejn l-integrazzjoni reġjonali fl-Amerika Latina billi tibqa' għaddejja bin-negozjati li għaddejjin bħalissa u billi tappoġġa sforzi favur l-integrazzjoni fir-reġjun, inklużi formazzjonijiet istituzzjonali ġodda bħal, ngħidu aħna, l-UNASUR.

- Sabiex jingħata impetus ikbar lill-integrazzjoni reġjonali u sabiex din issir għodda effettiva biex jiġu inkuraġġiti l-iżvilupp u t-tkabbir sostenibbli, hemm bżonn li l-appoġġ kurrenti għall-iżvilupp ta' infrastruttura sostenibbli jissokta. Għandu jsir enfasi speċjali fuq l-interkonnettività. Dan jimplika l-ħolqien ta' inizjattivi u proġetti konġunti li jkunu jinvolvu lis-settur pubbliku, lis-settur privat u lill-istituzzjonijiet finanzjarji.

- Għal dan il-għan, il-Kummissjoni se toħloq il-Faċilità ta' Investiment għall-Amerika Latina (il-FIAL). Din l-inizjattiva, li se tkun ispirata mill-Faċilità ta' Investiment għall-Viċinat (FIV)[5], se ġġib flimkien għal użu komuni l-għotjiet konċessi mill-Komunità u kontribuzzjonijiet ta' għotjiet addizzjonali possibbli mill-Istati Membri. L-ammont iddedikat mill-enveloppi eżistenti tal-baġit Komunitarju se jkun ta' € 100 miljun għall-perjodu sal-2013. L-għotjiet tal-FIAL se jkollhom l-effett li jċaqilqu l-affarijiet sabiex jiġu mobilizzati r-riżorsi mill-istituzzjonijiet finanzjarji biex jiffinanzjaw proġetti ta' investiment, notevolment fi tliet oqsma:

---

5 Mekkaniżmu finanzjarju innovattiv immirat lejn il-mobilizzazzjoni ta' finanzjament addizzjonali biex ikunu koperti l-ħtiġijiet ta' investiment tal-pajjiżi ġirien tal-UE għall-infrastruttura f'setturi bħalma huma t-trasport, l-enerġija, l-ambjent u kwistjonijiet soċjali. Il-Faċilità ssostni wkoll lis-settur privat, e.g. permezz ta' operazzjonijiet ta' kapital ta' riskju immirati lejn impriżi żgħar u medji (IŻM).

i. l-interkonnettività u l-infrastruttura, b'mod partikulari l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija u s-sistemi ta' enerġija li tiġġedded, it-trasport sostenibbli, u n-netwerks tal-komunikazzjoni;

ii. is-setturi soċjali u ambjentali, inklużi l-mitigazzjoni tal-bidla fil-klima u l-afdattament għaliha;

iii. il-ħolqien tal-kundizzjonijiet għat-tkabbir tas-settur privat (b'mod partikulari tal-IŻM)

Għaldaqstant, il-FIAL mhux biss se jipprovdi rispons għall-kriżi, iżda wkoll se jippromwovi aktar żvilupp fuq medda twila ta' żmien billi jappoġġa l-investiment sostenibbli fir-reġjun.

Rakkomandazzonijiet

- Li jitkomplew in-negozjati dwar il-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni u jiġu appoġġati l-isforzi favur l-integrazzjoni fir-reġjun.
- Li l-affarijiet isiru minn isfel għal fuq sabiex tiġi sostnuta l-integrazzjoni reġjonali billi tissaħħaħ l-interkonnettività. Li tiġi llanċjata l-Faċilità ta' Investiment għall-Amerika Latina (il-FIAL).

3.3. It-Tisħiħ tar-Relazzjonijiet Bilaterali: Nagħtu Aktar Kas tad-Diversità

Il-Kummissjoni temmen li huwa neċessarju li tiġi żviluppata relazzjoni iktar fil-fond kif ukoll djalogu aktar strutturat u intens ma' pajjiżi individwali fir-reġjun. Madankollu, hemm bżonn li dan id-djalogu jġib miegħu valur miżjud. Għal dak il-fini, għandhom jiġu intensifikati d-djalogu u l-koperazzjoni bilaterali f'oqsma ta' interess komuni, bħall-enerġija, it-trasport, ir-riċerka, ix-xjenza u t-teknoloġija, u t-tmexxija tajba f'materji ta' taxxa fejn ir-relazzjoni tista' tissaħħaħ. Dan ifisser li r-relazzjonijiet jitfasslu skont kull każ partikulari sabiex jinkiseb l-akbar benefiċċju reċiproku possibbli. Dan il-mod ta' kif isiru l-affarijiet jikkumplimenta u jappoġġa l-isforzi biex tinkiseb integrazzjoni reġjonali ikbar.

Rakkomandazzonijiet

- Li jittieħed vantaġġ sħiħ mis-Sħubiji Strateġiċi eżistenti (il-Brażil u l-Messiku), tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni eżistenti (iċ-Ċilì u l-Messiku) u tal-ftehimiet ta' koperazzjoni bilaterali.
- Li, b'mod partikulari fir-rigward tal-kummerċ, isiru negozjati biex jiġu implimentati l-klawżoli evoluttivi fil-ftehimiet eżistenti maċ-Ċilì u mal-Messiku.
- Li jissaħħu r-relazzjonijiet bilaterali ma' pajjiżi individwali sabiex jiġi kkumplimentat l-appoġġ tal-UE għal raggruppamenti reġjonali.

3.4. It-Tfassil u l-Adattament tal-Programmi ta' Koperazzjoni

- L-għan ġenerali tal-koperazzjoni tal-UE dwar l-iżvilupp huwa li jinqered il-faqar u li jiġi promoss l-iżvilupp ekonomiku u soċjali sostenibbli, inkluż l-ilħuq tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju (GħŻM). Dan japplika kemm għall-pajjiżi tal-Amerika Latina kif ukoll għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw. Madankollu, jeħtieġ li dan l-objettiv politiku jitfassal għar-reġjun, minħabba li jinkludi wkoll xi pajjiżi emerġenti u pajjiżi bi dħul bejn medju u għoli.

- Jeħtieġ li jiġu esplorati l-merti tad-diversifikazzjoni sinifikanti tal-istrumenti u tal-miri tal-koperazzjoni tal-KE. Hemm bżonn li, filwaqt li tikkonċentra r-riżorsi finanzjarji fuq l-ifqar pajjiżi, l-UE tfittex suriet ġodda ta' koperazzjoni ma' pajjiżi b'livelli ogħla ta' żvilupp. Għal dak li jirrigwarda lill-pajjiżi kollha, dan jista' jkun ifisser li jsir enfasi ikbar fuq il-koperazzjoni f'oqsma bħall-bidla fil-klima (il-mitigazzjoni u l-adattament), l-edukazzjoni ogħla, ir-riċerka dwar il-multilingwiżmu, ix-xjenza u t-teknoloġija, inkluża l-effiċjenza fl-użu tal-enerġija, sabiex jiġu kkumplimentati l-isforzi konġunti. Hemm bżonn li l-Istrument għall-Pajjiżi Industrijalizzati (ICI+)[6], li għalih se jkunu eliġibbli l-pajjiżi tal-Amerika Latina, jiffaċilita dan il-mod ta' kif isiru l-affarijiet.

- Jeħtieġ li l-UE tkompli bil-koperazzjoni dwar il-koeżjoni soċjali, b'mod partikulari permezz ta' programm EuroSociAL imġedded. Jeħtieġ li jsir iktar enfasi fuq is-sostenn ta' xbieki ta' sikurezza soċjali u ta' azzjonijiet oħrajn li jagħtu riżultati tanġibbli fuq medda qasira ta' żmien, u b'hekk ikollhom effett antiċikliku. Jeħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta l-possibbiltà li jiġu pprovduti aktar opportunitajiet għal sħubiji istituzzjonali fil-kuntest tad-djaloġi li għaddejjin bħalissa dwar il-politiki (ġemellaġġ)[7]. Dan għandu jinkuraġġixxi t-trasferiment ta' għarfien dwar kif isiru l-affarijiet u jtejjeb l-iskambjar ta' esperjenzi u ta' prattiki tajbin bejn l-awtoritajiet.

- Ġaladarba għadd ta' pajjiżi fir-reġjun bdew b'koperazzjoni ma' pajjiżi ifqar, jeħtieġ li jiġu esplorati opportunitajiet oħrajn għall-koperazzjoni bejn pajjiżi tan-Nofsinhar u għall-koperazzjoni trijangulari. L-UE tista' tidħol f'koperazzjoni trijangulari ma' sħab mill-Amerika Latina u minn reġjuni oħrajn kemm sabiex jgħaqqdu l-forzi tagħhom flimkien biex jgħinu fl-ilħuq tal-Għanijiet ta' Żvilupp tal-Millennju (GħŻM) kif ukoll sabiex jiġu indirizzati t-theddidiet transreġjonali.

Rakkomandazzonijiet

- Li jitfasslu programmi ta' koperazzjoni mal-Amerika Latina sabiex jiġu ġġenerati tkabbir sostenibbli li jipproduċi ammont minimu ta' gassijiet bl-effett ta' serra, ix-xogħol u tqassim aħjar tad-dħul u sabiex jittaffew l-effetti tal-kriżi.

- Li l-valutazzjoni ta' nofs it-terminu tintuża biex tiġi esplorata l-possibbilta ta' diversifikazzjoni ikbar fl-istrumenti u sabiex il-ħidma ta' koperazzjoni tal-Kummissjoni tiġi adattata għal ħtiġijiet differenti, jiġifieri:

  – Li r-riżorsi finanzjarji taħt is-SŻK (Strument għall-Iżvilupp u l-Koperazzjoni) jibqgħu jiġu mmirati lejn l-ifqar pajjiżi u lejn il-ħtiġijiet tal-iktar gruppi vulnerabbli;

  – Li titjieb il-koperazzjoni, speċjalment fuq il-koeżjoni soċjali u l-integrazzjoni reġjonali, billi l-programmi jiġu mmirati lejn il-ħtiġijiet li qed jinħolqu u jiġi żgurat li jkun hemm riżultati aktar tanġibbli;

  – Li jsir sforz biex tissaħħaħ il-koperazzjoni f'oqsma li għandhom x'jaqsmu mal-

[6] Strument Finanzjarju rivedut għall-Koperazzjoni mal-Pajjiżi Industrijalizzati (propost mill-Kummissjoni Ewropea), li jippermetti li jiġu ffinanzjati attivitajiet mhux uffiċjali ta' assistenza għall-iżvilupp (mhux ODA) għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

[7] Il-ġemelleġġ huwa proġett konġunt bejn sħab li jikkoperaw flimkien u li huma impenjati biex jiksbu riżultati operattivi konkreti.

konoxxenza u mal-innovazzjoni bħar-riċerka/l-edukazzjoni ogħla, ix-xjenza, it-teknoloġija, u l-enerġija li tiġġedded;

– Li l-kunsiderazzjonijiet dwar il-bidla fil-klima, kemm dwar il-mitigazzjoni kif ukoll dwar l-adattament, jiġu integrati fil-programmi tagħna dwar l-iżvilupp u l-koperazzjoni, inklużi dawk dwar il-ġlieda kontra t-tneħħija tal-foresti.

– Li jiġu żviluppati suriet ġodda ta' koperazzjoni fi ħdan il-qafas tal-ICI+.

- Fil-qafas ta' programm eurosocial imġedded, li jiġu esplorati opportunitajiet għal sħubiji istituzzjonali u għal koperazzjoni trijangulari.
- Li tiżdied il-koperazzjoni fil-qasam tal-ġustizzja, il-libertà u s-sigurtà.

4. LEJN IL-LAQGĦA GĦOLJA LI JMISS UE-ALK, MEJJU 2010

Il-Laqgħa Għolja UE-ALK li se ssir fi Spanja se tkun pass 'il-quddiem fis-Sħubija Strateġika mġedda bejn iż-żewġ reġjuni u se tiffoka fuq l-innovazzjoni u t-teknoloġija bħala mutur għall-iżvilupp sostenibbli u għall-inklużjoni soċjali. Se tkun opportunità biex wieħed jivvaluta l-progress rigward l-implimentazzjoni tal-impenji li ttieħdu fil-Laqgħa Għolja ta' qabel, bħall-ħolqien tal-Fondazzjoni UE-ALK, li tfasslet biex tistimula dibattitu dwar strateġiji komuni, u t-teħid ta' azzjoni biex is-sħubija bireġjonali tingħata spinta u titjieb il-viżibilità tagħha, kif ukoll li jsir aktar avvanz fl-Ispazju ta' Konoxxenza UE-ALK.

Rakkomandazzonijiet

- Li jiġi żgurat li l-laqgħa għolja tagħti kas tal-impatt tal-kriżi, b'mod partikulari, fuq ix-xogħol u fuq kwistjonijiet soċjali, u li tagħti riżultati vijabbli.
- Li titnieda l-faċilità ta' investiment għall-Amerika Latina (il-FIAL).
- Li flimkien mad-djalogu u l-koperazzjoni bejn iż-żewġ reġjuni fil-qasam tat-teknoloġiji u innovazzjoni li jipproduċu ammont minimu ta' gassijiet bl-effett ta' serra u li ma jagħmlux ħsara lill-ambjent tittieħed azzjoni konkreta, inkluż l-għoti ta' spinta lill-kapaċità istituzzjonali għal-koperazzjoni fix-xjenza u t-teknoloġija fir-reġjun.
- Li jiġi indikat il-ħolqien tal-fondazzjoni UE-ALK.
- Li tiġi mħeġġa l-koperazzjoni fuq kwistjonijiet ta' interess komuni bejn l-Amerika Latina u l-Karibew.

5. KONKLUŻJONIJIET

F'dawn l-aħħar għaxar snin, l-UE u l-Amerika Latina impenjaw irwieħhom li jikkonsolidaw ir-rabtiet ta' bejniethom fil-qafas tas-Sħubija Strateġika UE-ALK. Din il-Komunikazzjoni tressaq sensiela ta' rakkomandazzjonijiet, li l-implimentazzjoni tagħhom tiddependi fuq dawk kollha li huma kkonċernati. Il-Kummissjoni tistieden lill-Kunsill u lill-Parlament Ewropew biex jeżaminaw dawn ir-rakkomandazzjonijiet, partikularment bħala parti mit-tħejjijiet għal-Laqgħa Għolja UE-ALK li jmiss li se ssir fi Spanja (Mejju 2010). Il-Kummissjoni tissuġġerixxi li l-Komunikazzjoni tiġi diskussa ma' sħabna tal-Amerika Latina, bħala mezz

biex jiġi stimulat dibattitu dwar mod kif tista' tissaħħaħ l-alleanza bejn l-UE u l-Amerika Latina.